

ಪದ್ಯ - 1 ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ :

ಹೆಸರು: ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ

ಕಾಲ : ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೮೮೩

ಸ್ಥಳ : ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಜೇಶ್ವರ

ಕೃತಿ : ಗಿಳಿವಿಂಡು, ನಂದಾದೀಪ, ಸಿಂಗಾಲ ಸುತ್ತ, ಗೊಮ್ಮಟ ಜಿನಸ್ತುತಿ,
ವೈಶಾಖ ಮತ್ತು ಗೊಲ್ಲೊಥಾ, ಚಿತ್ರಭಾನು, ಹೆಬ್ಬರಳು, ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ,
ಬಾಹುಬಲಿ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ಚರಿತೆ
ಆಕರ ಗ್ರಂಥ : ಎನ್. ಎಸ್. ರಘುನಾಥ್ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಕೃತಿ ಶತಮಾನದ
ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಬಿರುದು : ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

೧. ಒಸಗೆ - ಸಂತೋಷ

೨. ಕೆನೆ - ಸಾರ

೩. ದಿವಂ - ಆಕಾಶ

೪. ಬೇಲನಾಡು - ಬೇಲೂರು

೫. ಮೊಗ - ಮುಖ

೬. ಅಳಿ - ಸಮೂಹ

೭. ಆಳ್ವೆ - ಆಳುವೆ

೮. ತೃಷೆ - ಬಾಯಾರಿಕೆ

ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು

೧. ನಗ - ಪರ್ವತ

೨. ಖಗ - ಪಕ್ಷಿ

೩. ಉರಗ - ಹಾವು

೪. ಲತೆ - ಬಳ್ಳಿ

೫. ಸುರಭಿ - ಸುಗಂಧ

I. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

೧. ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವವಳು ಯಾರು ?

ಉ : ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವವಳು “ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ .”

೨. ಲತೆ ಯಾವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀಡುತ್ತದೆ ?

ಉ : ಸೊಗಸಾದ ಎಲೆಗಳು (ಪತ್ರಿಗಳು) ಹೂಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

೩. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಬಸಿರ ಹೊನ್ನಗನಿ ಯಾರು ?

ಉ : ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಬಸಿರ ಹೊನ್ನಗನಿ.

೪. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಹಾಡನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದ ಉಕ್ಕಿಸಬೇಕು ?

ಉ : ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಹಾಡನ್ನು ಹೊಸದಾದ ಕಿನ್ನರಿಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿಸಬೇಕು.

೫. ಕನ್ನಡಿಗರ ಪಾಡು ಏನು ?

ಉ : ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಂಪನ್ನು ಮರೆತು, ಬೇರೆಡೆ ಕಂಪನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವುದೇ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪಾಡು.

II .ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿಯು ವೈಭವದಿಂದಲೂ, ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದೆ. “ ಹಣ್ಣು-ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬಗೆಬಗೆಯ ಮರಗಳು ಪತ್ರ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಗೊಂಡ ಲತೆಗಳು, ಹಾಲು ಕೆನೆಯಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಗಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ತೆನೆಗಳು, ನದಿಗಳಿಂದ, ಪರ್ವತದ ಸಾಲುಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಈ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭೂಮಿಗೆ ಆಕಾಶದಿಂದ ಹಾಲು-ಜೇನು ಸುರಿದಂತೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯ?” ಎಂದು ಕವಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2. ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಹಿರಿಮೆಯೇನು?

ಉತ್ತರ: ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಮೇಳವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂಜ್ಯರಾದ ಕೊಂಡಕುಂದವರ್ಯರು ಜೈನಧರ್ಮವನ್ನು , ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರಂತಹ ಯತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರು, ಬಸವಣ್ಣನಂತಹ ಜ್ಞಾನಿ, ರಾಜ ನೃಪತುಂಗ, ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಜನ್ನ ರಂತಹ ರತ್ನತ್ರಯರು, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ, ಮದ್ದಣರಂತಹ ಕವಿಗಳು, ಪುರಂದರದಾಸರು, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಗೆ ಕನ್ನಡಮಾತೆ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕವಿಶ್ರೇಷ್ಠರ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ.

3 ಕವಿ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಬ್ಬಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತೂರಿ ನಮ್ಮೊಳಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕಂಪನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಬೇರೆಡೆ ಹುಡುಕುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು , ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಸಿರಿಯನ್ನು, ಅದರ ಸೊಬಗನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅದರ ಕಂಪನ್ನು- ಸುಗಂಧವನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಕನ್ನಡವು ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲರ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯನ್ನು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಏಕೆ ?

ಉತ್ತರ: ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯನ್ನು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮದಾತೆ. ಆಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು, ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಸುವಂತೆ, ಹಾರೈಸುವಳು. ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕ್ಷಮಿಸುವಳು, ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ, ಪ್ರೀತಿ-ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವಳು, ನಮ್ಮ ಬಾಳೆ ಅವಳಾಗಿರುವಳು. ನಮ್ಮ ತನು-ಮನ ನಡೆ-ನುಡಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡವಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಅವಳನ್ನು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ? ಎಂದು ಕವಿ ತನ್ನ ಮನದ ಇಂಗಿತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ

2. ಕವಿ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಕೋರುತ್ತಾರೆ ?

ಉತ್ತರ: ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ತೋರುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಕಂಪು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪಸರಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯೂ , ಕನ್ನಡವು ಅವರ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಬೇಕು , ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೂ ನಲಿದಾಡಬೇಕು, ಕನ್ನಡಿಗರ ನಡೆ ನುಡಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಬೇಕು, ಕನ್ನಡಿಗರ ತನುಮನಗಳು ಕನ್ನಡದ ಕಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆಸಗೊಳಿಸಬೇಕು" ಎಂಬುದಾಗಿ ಕವಿ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೋರುತ್ತಾರೆ.

IV. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ ಮೊಗ ತೋರಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಏಕೆ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ: 4/5 ವಾಕ್ಯದ 2ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಬೇಕು.

2 ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಕವಿ ಹಾಗೂ ಕಲೆಯ ಮಹತ್ವವೇನು? ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಕವಿಗಳ ಬೀಡು ಕಲೆಗಳ ತವರು ಆಗಿದೆ. 2/3 ವಾಕ್ಯದ 2ನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಬೇಕು. ನಂತರ ಸಂದರ್ಭದ 2ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರ (ಸಂದರ್ಭ) ಬರೆಯಬೇಕು.

V. ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ವಿವರಿಸಿ .

1." ಖಗಮೃಗೋರಗಾಳಿಯೋ "

ಉತ್ತರ: ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಬರೆದಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಕವಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲಿ ಖಗ ಎಂದರೆ ಪಕ್ಷಿ.

ಮೃಗ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿ. ಉರಗ ಎಂದರೆ ಹಾವು. ಅಳಿ ಎಂದರೆ ಸಮೂಹ. ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿ ಹಾವುಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅರಣ್ಯ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

2. " ನಿನ್ನ ಕಲೆ ನುಡಿವುದಲ್ಲ! "

ಉತ್ತರ: ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಬರೆದಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಕಲೆಗಳ ತವರೂರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೇಲೂರು ಹಳೇಬೀಡಿನ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ವೈಭವ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಭವ್ಯ ಗೊಮ್ಮಟ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ.

ಇಲ್ಲಿರುವ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು, ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲೆ ನುಡಿಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕವಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

3. "ನಮ್ಮ ಮನಮನೊಂದೆ ಕಲಸು!"

ಉತ್ತರ: ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಬರೆದಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಕಂಪು ಜಗಕ್ಕಲ್ಲಾ ಪಸರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಅದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನಲಿದಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕವಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.